

2. Полозова Т. В., Журавель М. Ю. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства: проблемні аспекти. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2010. № 29. С. 355–358.

3. Сучасні перспективи розвитку систем економічної безпеки держави та суб'єктів господарювання : монографія / за ред. проф. Мігус І. П. Черкаси : ТОВ «МАКЛАУТ». 2012. 636 с.

Тетяна Кузьмин

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

Людмила Будник

*доцент кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

ЕКСПЕРТИЗА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

В процесі проведення економічної експертизи оцінка ефективності інвестиційних проектів є дуже важливою. Від того, наскільки об'єктивно та всебічно буде проведена така оцінка, залежать строки повернення вкладеного капіталу, варіанти його альтернативного використання, додатковий потік прибутку підприємства у наступному періоді. Ця об'єктивність і всебічність оцінки ефективності інвестиційних проектів значною мірою визначається використанням сучасних методів її проведення [1, с.215].

Як критерій ефективності на сучасному етапі прийнято вважати прибутковість проекту, точніше, не просто приріст капіталу, а темп його зростання. Якщо проект генерує грошовий потік, достатній для покриття здійснених інвестицій і забезпечення необхідної віддачі на вкладений капітал, то він ефективний. Тобто проект повинен компенсувати зміну купівельної спроможності грошей у часі, забезпечувати мінімальний рівень прибутковості інвесторів і покривати ризики, пов'язані з реалізацією проекту [2, с.79].

В економічній літературі виділяють два підходи до оцінки ефективності інвестиційного проекту: традиційний і метод власного капіталу.

Виходячи з того, що основними факторами, які впливають на інвестиційні ресурси, є обсяги капіталовкладень, строки здійснення інвестиційних проектів, а також їх прогресивність та економічність, найпрогресивнішими напрямками підвищення ефективності інвестиційних проектів на підприємстві слід вважати:

- здійснення ретельної експертизи інвестиційних проектів;
- концентрацію зусиль підприємства на скороченні періоду впровадження і здійснення інвестиційного проекту;
- запобігання масштабним проектам через їх низьку мобільність до інновацій;
- залучення позик на короткий термін;
- перевірку і наукове обґрунтування надійності проекту.

Аналізуючи роботи вітчизняних та зарубіжних авторів, можна з упевненістю сказати, що не існує жодного критерію, що дозволяє точно оцінити ефективність проекту. Це пов'язано з тим, що деякі з методів оцінюють ефективність проекту, а деякі ефект від проекту.

Під ефектом розуміють різницю між результатом і витратами. Ефективність - це відносна величина, яка співвідносить результат з витратами для досягнення даного результату [3, с.229]. Більш того, методи мають свої недоліки, якщо менеджер буде використовувати кожен із критеріїв окремо, то велика ймовірність прийняття неправильного рішення. Таким чином, при оцінці ефективності інвестиційного проекту слід розраховувати відразу кілька показників для повної картини, і отримання більш точних результатів.

Як показують дослідження, найбільш популярними критерієм для оцінки ефективності інвестиційних проектів є критерії чистої поточної вартості проекту (Net Present Value) і внутрішньої норми рентабельності (Internal Rate of Return). Дані методи оцінки застосовуються більш ніж 70% фінансових директорів в США [4, с.78].

Критерій заснований на визначенні чистої вартості, на яку цінність фірми може прирости в результаті реалізації інвестиційного проекту, базується на таких передумовах: будь-яка фірма прагне до максимізації своєї цінності; різночасові витрати мають неоднакову вартість.

Критерій внутрішньої норми рентабельності відповідає на питання: чи більшою є віддача від проекту, ніж альтернативна ставка витрат на капітал (прибутковість власника). Таким чином, показник дозволяє визначити доцільність вкладення коштів в той чи інший проект. Значення IRR також може трактуватися як нижній гарантований рівень прибутковості інвестиційного проекту [5, с.154].

Для того щоб забезпечити обґрунтований вибір інноваційних рішень, підприємства здійснюють конкурентну боротьбу за:

- найкращих науковців, фахівців, здатних науково обґрунтувати ефективність інвестиційних проектів;
- отримання ліцензії на діяльність;
- найкращий зразок нової техніки (технології);
- якнайшвидше впровадження нової техніки (технології);
- модифікацію застарілих і розробку нових технологій.

Перелік використаних джерел

1. Будник Л.А. Економічна експертиза інвестиційних проектів / Л.А. Будник// Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 31 травня-01 червня 2018 р.] / редкол. : О. В. Адамик, В. А. Дерій, З. В. Задорожний [та ін.]. - Тернопіль: ТНЕУ, 2018. - С.215-217.

2. Крилов Д. В. Комплексна оцінка ефективності реалізації інвестиційних проектів промислових підприємств на підставі розвитку організаційно-економічного механізму / Д. В. Крилов // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2016. - № 5. - С. 79-88.

3. Галич Є. Г. Теоретичні засади оцінки ефективності інвестиційних проектів / Є. Г. Галич, Н. О. Фісуненко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2013. - Вип. 1(1). - С. 228-231.

4. Вірченко М. А. Проблеми оцінки ефективності інвестиційних проектів / М. А. Вірченко // Управління розвитком. - 2013. - № 12. - С. 77-79.

5. Боримська К. П. Комплексний підхід до реалізації стратегії економічної безпеки на основі оцінки ефективності інвестиційних проектів у системі контролінгу бізнес-процесів підприємства/ К. П. Боримська // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Сер. : Економічні науки. - 2013. - № 5. - С. 154-160.

Ольга Кулак

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Забезпечення безпеки діяльності організації є одним із основних завдань управління, оскільки сучасні організації функціонують в умовах швидких зміни пов'язаних із діджиталізацією, глобалізацією